

Privlačno tekmovanje

Pomerilo se je blizu 300 pionirjev in pionirk iz osmih gasilskih društev

Pod pokroviteljstvom občinske gasilske zveze je gasilsko društvo Tomačevo izvedlo tekmovanje pionirjev v gasilskih veščinah, ki je postalo že tradicionalno. Na parkirni ploščadi pri Gramozni jami se je zbralo 26 ekip iz osmih gasilskih društev, sodelovalo pa je blizu 300 pionirjev in pionirk. Privlačno tekmovanje je potrdilo ugotovitev, da se krepi zanimanje mladih za gasilstvo, razveseljivo pa je tudi znanje, ki so ga naraščajniki pokazali.

Tekmovanje je pokazalo, da so pri delu z najmlajšimi najbolj uspešni v Stožicah, Nadgorici in Podgorici, saj so šla v ta tri društva vsa prva mesta: med starejšimi pionirji so zmagali člani druge ekipe Stožic pred prvo ekipo Stožic in Podgorico, med pionirkami pa Nadgorica pred Dolom in Podgorico. Med mlajšimi (od 7 do 11 let) pa so pri pionirjih zmagali člani GD Podgorica pred Beričevim in Stožicami, pri pionirkah pa GD Nadgorica pred Ježico in Podgorico.

Ob razdelitvi pokalov najuspešnejšim je predsednik občinske gasilske zveze Stane Jeromen poudaril vzorno organizacijo tekmovanja. S. D.

84. RAZSTAVA V COMMERCU

Avla v Commercju na Einspielerjevi 6 je že uveljavljena galerija, v kateri razstavljajo priznani umetniki, večinoma akademski slikarji in kiparji, pa tudi samorastniki. V šestem letu razstavne dejavnosti so pred kratkim odprli že 84. razstavo. Na ogled so dela mariborskega akademskega kiparja Zlatka Rudolfa. Predstavljajo se s plastikami iz mila in stropnega kamna ter grafikami. Ob otvoritvi razstave je nastopil baladno-akustični ansambel Epital, govoril pa je prof. Mirko Jutršek. Foto: IVAN SUČUR-IKI

KONFERENCA OBČINSKE ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE

Prostovoljno mentorstvo – neizbežna nujnost

Z volilno-programsko konferenco občinske Zveze prijateljev mladine, ki je bila 25. junija, se je izteklo štiriletno mandatno obdobje izvršnega odbora in drugih organov te organizacije.

V kratkem poročilu ni moč, zaradi obsežne dejavnosti, zajeti vsega dela, ki ga je naša ZPM opravila v minulih štirih letih. Zato je bežno: vložila je mnogo truda in veliko prizadevanj za uresničitev vseh v letnih programih začrtanih nalog. Uspehi so vidni v vsebinskem in množičnem razvoju pionirske organizacije, v razvojnih dejavnostih pionirskih odredov, v dobro utečenih letovanjih in zimovanjih predšolskih in šolskih otrok. Omeniti je treba še sodelovanje s starši, zlasti še sodelovanje s starši otrok motenih v telesnem in duševnem razvoju, kar je ZPM vpisala kot stalno nalogo v svoj program pred dvema letoma in jo uresničevala v zadovoljstvo staršev in njihovih otrok.

Je pa ena od dejavnosti, za katero se more reči, da je navzlic trudu še bolj pri tleh. O njej je predsednica občinske ZPM Jelka Kunaver na konferenci rekla: »Šibka točka našega dela je še vedno delo z mladimi v krajevni skupnosti, torej delo v okviru društev prijateljev mladine. Še vedno so te oblike dela povsem zanemarjene in so prepuščene posameznikom – navdušencem. Društvo kot koordinator vsega dela z mladimi v krajevni skupnosti pa je doslej bolj izjema, moralo bi pa biti pravilo.»

V programskih usmeritvah, sprejetih na konferenci, je krepitev društev prijateljev mladine v krajevni skupnosti in ustanavljanje društev tam, kjer jih še ni, na prvem mestu. Krajevna skupnost je mesto, kjer prihajajo do izraza vse potrebe in problemi mladih, je zapisano v smernicah.

V smernicah nakazane naloge so sprožile razpravo o kadrih-mentorjih, brez njihovega sodelovanja si ni moč zamisliti uspešnega dela z mladimi za mlade. Glede na dolgoročno gospodarsko stabilizacijo, na stroge varčevalne ukrepe, katerih posledice ogrožajo nadaljnji, načrtovani razvoj družbene vzgoje in varstva otrok, naj bi mentorji z vseh področij dejavnosti posredovali svoje znanje in izkušnje na prostovoljni osnovi – s srcem. Doselej zanemarjeno prostovoljno delo naj dobi oceno družbene vrednosti.

Podpredsednica občinske konference SZDL Gita Vončina je v zvezi s kadri med razpravo dejala: »Krog aktivistov in mentorjev je treba razširiti, kajti med občani je gotovo več tistih, ki niso aktivni nikjer kot pa tistih, ki se jim grmadijo obveznosti. Tako med upokojenimi strokovnjaki, ki so bogati izkušnji, kot med študenti in zaposlenimi na raznih področjih kot tudi tistih, ki jim je določena dejavnost hobi in ki bi lahko kot mentorji posredovali naprej veliko znanja in oblik dejavnosti.»

Animacija širšega kroga ljudi je edina realna pot do množične dejavnosti med mladino. Zato bomo morali aktivnost ljudi začeti meriti po številu dejavnih in ne samo po akcijah in besedah. Tudi s pripravljenostjo do družbene aktivnosti in skrbjo za mlado generacijo lahko merimo naš odnos do stabilizacije. Volonterskega dela smo se marsikje skoraj čisto odvadili. Danes to ni več dodatna dejavnost, ampak bo postala neizbežna nujnost.»

Med razpravo je bilo nakazanih več poti za pridobivanje čimvečjega kroga prostovoljnih mentorjev. Puščica ene od njih je obrnjena proti sindikalnim organizacijam v združenem delu.

Na konferenci so izvolili nov izvršni in nadzorni odbor ter predsednike organov občinske konference ZPM za novo štiriletno obdobje. Za predsednico konference je bila vnovič izvoljena Jelka Kunaver, za sekretarko pa Meta Železnik. E. K.

Zakaj ni zemlja naša nafta?

Spodbujajmo vrtičkarstvo tam, kjer plodna zemlja ni obdelana

Mar veste, da živi za Bežigradom manj kot 600 ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom? Čiste kmete – kot rečemo tistim, ki ne kmetujejo samo popoldan in ne hodijo v službo – pa bi skoraj lahko prešteli na prste ene roke. Zakaj je tako, ni težko ugotoviti. Obstoječe soseke (pa ne samo za Bežigradom) stojijo namreč pogosto na najbolj plodni zemlji. Tako si sami režemo najbližji kos kruha oziroma trebuh Ljubljane.

Kot kaže pa smo se sedaj – malce pozno – le spametovali in pričeli plodna polja in zelene travnike gledati z večjim spoštovanjem. Izvršni svet naše občine je v analizi o uresničevanju družbenega plana 1981–85 in v analizi o razvojnih možnostih za prihodnjih pet let (1985–1990) načrtoval tri odstotno letno fizično rast kmetijske proizvodnje v naši občini.

In v kaj so usmerjeni naši kmetje in kmetice? Predvsem v proizvodnjo mleka,

mesa in vrtnin. Razveseljiv je podatek, da smo v zadnjih treh letih dvignili pridelok žit od 2500 na 3800 kilogramov na hektar. Pa tudi ajde, repe, zelja in krmilnih rastlin je na naših poljih zraslo več kot pretekla leta. Le s pridelki povrtnin nismo zadovoljni, saj smo načrtovali 5-odstotno rast, ki pa ni bila dosežena in do konca leta 1985 tudi ne bo. Zato bi kazalo spodbujati vrtičkarstvo povsod tam, kjer plodna zemlja še ni obdelana!

Da se v našem kmetijstvu premika na bolje dokazuje tudi tale podatek. Načrtovali smo gradnjo šestih hlevov in

jih tudi zgradili. Tako imamo sedaj v občini že okoli 2000 glav živine, zato ni čudno, da proizvodnja mleka narašča.

Če hočemo, da bo zemlja res naša nafta, pa moramo napraviti še nekaj. Poklic kmeta oziroma kmetice moramo napraviti za mlade ljudi privlačen in zanimiv ter mu dati mesto, ki mu v družbi pripada. Predvsem pa je treba njihovo dejavnost še bolj spodbujati – tudi z zelo ugodnimi posojili. Ne pozabite, da brez nove obleke, parfuma ali avtomobila lahko vsi preživimo, nikakor pa ne brez hrane? N. Ž.

Odlikovanja

Predsedstvo SFRJ je za zasluge in dosežene uspehe pri delu, pomembnem za socialistično izgradnjo države, odlikovalo več delovnih ljudi in občanov. Odlikovanja so dobili:

V **sozdu Petrol** – red zaslug za narod s srebrno zvezdo: Stane Bauer, Franc Lauko, Egon Šerbela in Vinko Wernig; red dela s srebrnim vencem: Pavla Lorger-Balantič, Ognjen Bavdek, Marija Špelak-Bogataj, Stanislav Čičerov, Franc Florjan, Ivan Grum, Anton Logar, Bojan Lorgar, Franc Lovrenčič, Mihael Mlakar, Vinko Oven, Zora Skok-Pavlič, Karel Privšek, Branko Radosavljevič, Karel Sirk, Jože Zupanc, Janez Žekš in Adolf Žulovec; medalja zaslug za narod: Ivan Drogenik in Jože Peterka; medalja dela: Martin Cerjak, Svetozar Černigoj, Franc Maleš, Franc Pauko, Jože Štefančič in Franc Valant.

V **Smučarskem klubu Novinar** – red dela s srebrnim vencem: Rudolf Ocvirk; medalja dela: Jelka Pelan, Draga Dolničar in Romana Luštrek.

V **Društvu za pomoč duševno prizadetim** – red zaslug za narod s srebrno zvezdo: Slavica Toličič-Pogačnik; red dela s srebrnim vencem: Silva Perko-Škof; medalja zaslug za narod: Tomaž Jereb.

KORISTNA AKCIJA

Znižajmo visok krvni pritisk

V bežigradskem zdravstvenem domu so zaključili ciklus predavanj »ZNIŽAJMO VISOK KRVNI PRITISK«. Zamisel, da bi predvsem bolnikom in drugim občanom v obliki tečajev nudili osnovno znanje o visokem krvnem pritisku, se je v bežigradskem zdravstvenem domu porodila v minulem letu. Na osnovi evidenčne kartoteke bolnikov s tega področja so povabili predvsem zdravljence z namenom, da bi se s pridobljenim znanjem lahko aktivno vključili v zdravljenje svojega zvišanega krvnega pritiska.

V tem kratkem času so imeli 12 tečajev, vsak tečaj pa je zajemal štiri predavanja v manjših skupinah, po dve skupni uri tedensko. Tečaje je opravilo 169 občanov-bolnikov in tudi takih, ki bi radi svojim domačim pri tej bolezni aktivno pomagali.

S čim so se tečajniki lahko seznanili na teh predavanjih? Predvsem, da je visok pritisk potrebno začeti zdraviti dovolj zgodaj, posebno še, ker nasto-

pajo spremembe v organizmu počasi in nezaznavno. Koristen je bil praktičen poduk kako si v kritični situaciji lahko sami izmerijo oz. kontrolirajo krvni pritisk. V predavanju so bila zajeta tako načela pri zdravljenju, kot zdrav način življenja, dela, rekreacije in prehrane. Predvsem pravi način prehrane je še kako po-

memben za tovrstne bolnike. Po vsakem končanem tečaju so obiskovalci z anketno listo preverjali pridobljeno znanje in hkrati dejali svoje predloge in pripombe. Predvsem so se vsi strinjali, da jim je bilo predavanje všeč in da razlaga ni bila preveč strokovna ter da so prepričani, da bodo po tem tečaju lažje živeli s svojo bole-

nijo. Nemalo je bilo predlogov, da bi se tem bolnikom v ambulantah omogočilo merjenje krvnega pritiska, brez dolgega čakanja pred vrati. Skratka, da bi bil nekako določen čas za merjenje, ob tem pa, kako je zelo pomembno, da bolniki hodijo vedno k istemu zdravniku; že zaradi medsebojnega zaupanja.

Ob vsem tem pripravljalnem delu in samem vodenju tečajev ter za pogovore z bolniki, gre prav gotovo nemajhna zahvala zdravstvenemu osebju dr. Marjanu Rusu in višji medicinski sestri Slavi Gorinšek, ki sta vse tečaje vodila volonterko in s popolno zdravstveno etiko.

Tečaji se bodo zopet nadaljevali v jeseni, zato Služba za napredek zdravstvenega varstva v Zdravstvenem domu Lj. Bežigrad vabi nove kandidate, da se v čimvečjem številu udeležijo predavanj in zanimivih razgovorov o navodilih za zdrav način življenja. IVANKA POLANEC

Cicibani so slikali

Med prireditve, posvečene prazniku naše občine, smo zapisali tudi predstavitev slik cicibanov iz bežigradskih vrtcev Ciciban, Mladi rod in Rezke Dragar. Še posebej zato, ker so prizadevne vzgojiteljice z mladimi varovanci pripravile tematsko razstavo »Želimo ohraniti tradicije NOB«. Tako likovno, kot vsebinsko, je razstava zanimiva. Likovna govorica predšolskih otrok, njihovo seznanjanje z vrednotami narodnoosvobodilne borbe naših narodov – oboje daje razstavljenim slikam svojevrstno prikupnost, ki nedvomno pušča trajne sledi tako pri ustvarjalcih kot pri obiskovalcih razstave. Najmlajši so tokrat pokazali svoje slike, ki jih imamo priložnost videti le redkokdaj; zato bo uspešna razstava nedvomno spodbuda za še več podobnih predstavitev. M. Š.

V spomin

VLADO JARC

Včasih je pripovedoval zgodbe svojega življenja. Duhovite drobne spomine iz mladosti, iz stare Ljubljane takrat, ko je bila res še stara, je opisoval s svojevrstno prebrisanostjo filozofije tedanjih nepremožnih slojev, o grenkem kruhu tistih let. Potem o svojem grafičarskem uku, o znamenitih posebnostih črno bele umetnosti, ki danes živijo samo še v spominih starih grafičarjev, o tegobah in o svojski gospodskosti tega poklica. Potem kako se leta 1941 ni mogel spriznati z naglim porazom jugoslovanske vojske in ni odložil uniforme tja do grških pristanišč. O vojnem trpljenju, o porazih, o zmagi.

Kar se je godilo po vojni, ni več pripovedoval, to je opisoval. Ne vem, ali je že kdaj kdo preštel članke, ki jih v nekaj desetletjih svojega dela napisal novinar? Koliko jih je?

Novinar notranjepolitične in gospodarske stroke mora prijeti za vse. On je, ničesar se ni izogibal. Dal je skozi celoten razvoj povojnega slovenskega novinarstva, na svoji koži ga je dal skozi, in v tem razvoju sam zase nikjer ni ostal, temveč šel v korak z njim do današnje ravni. Najboljši je bil, kadar je bilo treba pisati ne samo o problemih, podatkih, številkah, temveč tudi o ljudeh. Njegova močna stran so bili članki, kjer je bil sredi podatkov in števil glavna oseba vedno človek. Delavec ali direktor ali politik, vseeno. Ne družbeno dogajanje samo zase, ne človek sam zase, temveč človek sredi družbenega dogajanja. To je pravo novinarstvo.

Nezrečeno trmast je znal biti. Siten v svoji trmi. Ni odnehal. Če ni šlo prvič, je poskusil drugič, tretjič, desetič.

Tak je bil tudi v svoji bolezni zadnjih let. Ni se dal, ni popustil. Prišel je iz bolnišnice in čez dva dni tekel na Šmarno goro, čez tri dni na Mojstrovko, pod Jalovec.

Tak je bil pravzaprav pri vsem. Ni odnehal. Dokler ni napisal kakor je mislil, da je treba, dokler ni prišel na vrh Montblanca ali Matterhorna, dokler se ni prekopal do tje, kamor se mu je zdelo, da je treba priti – dokler ni prekopal s krampom in lopato, samo nekaj dni preden je moral zadnjikrat v bolnišnico, zelenice ob naši ulici, odstranil iz nje kamenje in suhe korenine in jo zasejal s travo in rožami. Trave in rože so bile ena njegovih ljubezni, poleg novinarske resnice, poleg družine, poleg veselega pogovora s sosedji in prijatelji, poleg lepe slike, duhovite šale, kozarca plemenitega vina, poleg planin in gora.

Na tisti zelenici je zdaj gosta mlada trava. Poletno sonce sije nanjo. MILOŠ MIKELN